

Så fungerar WFTO

2012-05-08

”WFTO:s uppdrag är att göra det möjligt för producenter att förbättra sina levnadsvillkor och samhällen genom Fair Trade. WFTO är det globala nätverket som förespråkar Fair Trade, som tillförsäkrar att producenternas röster blir hörda. Producenternas intressen, särskilt småjordbrukare och hantverkare, ska vara huvudfokus i alla policies, ledningsfunktioner, strukturer och beslutsfattande inom WFTO”. (Citerat från WFTO:s årsrapport 2010).

Genom WFTO samarbetar producenter (framförallt av hantverk) och sydliga Fair Trade Organizations, FTO:er. (Kallades tidigare ATO:s, Alternative Trade Organizations) med organisationer i Nord.

WFTO består av 472 medlemsorganisationer och individuella medlemmar i 74 länder. Merparten (354 st.) är Fair Trade Organizations (FTO:s).¹ En Fair Trade Organization definieras som en organisation som har Fair Trade som en del av sitt uppdrag och som kärnan för sina mål och aktiviteter. Fair Trade Organizations följer de tio Fair Trade-principerna:

¹ De övriga medlemmarna är:

- 34 Fair Trade Support Organizations
- 27 Fair Trade Networks
- 5 Associate Organizations
- 48 Individuellt ansluta och 4 hedersmedlemmar (2010)

- Skapa möjligheter för ekonomiskt marginaliserade producenter
- Öppenhet och dialog
- Rättvisa handelsrelationer
- Betala ett rättvist pris
- Säkerställa att inget barnarbete eller tvångsarbete förekommer
- Engagemang mot diskriminering, för jämställdhet mellan könen
- Föreningsfrihet
- Säkerställa goda arbetsförhållanden
- Sträva efter utveckling och kapacitetsbyggande
- Informera om Rättvis Handel
- Respekt för natur och miljö

(För hela texten:

http://www.wfto.com/index.php?option=com_content&task=view&id=2&Itemid=14)

De engagerar sig aktivt i att stödja producenter, handla med dem och öka medvetenheten om Fair Trade-frågor liksom att förespråka att Fair Trades principer ska integreras i all internationell handel.

Dessa organisationer verkar i olika led i handeln med Fair Trade-varor:

- Grossister/exportörer i Syd som hjälper småskaliga producenter med paketering, marknadsföring och export. (t.ex. SIPA, South India Producer Organization)

- Importörer i Nord som tar hem producenternas varor och säljer dem vidare (t.ex. Gepa i Tyskland, Claro i Schweiz eller Sackeus i Sverige)
- Världsbutiker i Nord, ca 4000 st. som säljer varorna till konsument.

Producenterna är själva hantverkare eller småproducenter vilket gör att de samverkar i kooperativ eller producentorganisationer för att kunna agera i rättvis handelskedjan. De är därmed bara indirekt medlemmar i WFTO. Eftersom de olika medlemsorganisationerna har olika roller i handelskedjan finns här en grund för livliga diskussioner och meningsutbyten.

Globala WFTO har sitt huvudkontor i Culemborg i Holland. Det finns också regionala organisationer i Afrika, Asien, Europa, Latin-Amerika och The Pacific Rim (öländerna runt Stilla Havet).² Internationella konferenser hålls vartannat år, omväxlande i Syd och Nord.

Den tredje av WFTO:s tio principer handlar om att skapa rättvisa handelsrelationer. Organisationen står alltså på två ben: Att handla med rättvist tillverkade varor och att öka konsumenternas medvetenhet om villkoren för producenter och orättvisorna i världshandeln.

WFTO:s logotype är till skillnad från Fairtrade Internationals inte en produktmärkning utan en organisationsmärkning som medlemmarna får använda. En organisation som vill bli medlem blir

---

² Följande organisationer i Skandinavien är medlemmar i World Fair Trade Organization 2012-04-01:

Sverige:

Sackeus
Fair Trade Återförsäljarna
Världsbutiken Klotet i Lund
IM, Individuell Människohjälpen
La Maison Afrique
The House of Fair Trade
North & South Fair Trade

Danmark:

Fair Trade Danmark
Elvang Danmark AS
En Gry og Sif
International Kontakt/Fil Bleu
Fair Trading Limited

Norge:

Fair Trade Norge AS
Per Persson (individuell associerad medlem)

först kandidatmedlem under en period av två år då man jobbar med att uppfylla kraven. Organisationen blir fullvärdig medlem när den gått igenom en process av utvärdering och bedömning. Denna består av tre delar:

- En självutvärdering
- En regional utvärdering av t.ex. WFTO Europa
- En bedömning av WFTO:s sekretariat

Efter regionens utvärdering ger den sin rekommendation till WFTO:s sekretariat som kontrollerar kvalitén i den genomförda processen och kommer med sin oberoende bedömning. Det nuvarande systemet bygger alltså på intern kontroll, ingen bedömning görs av en utomstående tredje part.

Det pågår samtidigt en process inom WFTO för att åstadkomma en märkning som också kan finnas på produkter. Det är framförallt medlemmar i Syd som har tryckt på eftersom man vill kunna nå nya marknader. Kravet har till stor del påverkats av den anmärkningsvärda framgång som Fairtrade Internationals märkning haft främst när det gäller matvaror.

Därför utvecklades systemet SFTMS (Sustainable Fair Trade Markup System), som har testats av ett antal producentorganisationer. Nu diskuteras ett regelverk för ett nytt system som kallas WFTO:s Fair Trade-system. Det bygger på de självutvärderingar som medlemmarna gör vartannat år. Och man kommer att införa granskningar av en utomstående tredje part. Revisioner av utomstående är dyra och det är ett problem eftersom medlemmarna ofta inte har så stora marginaler och målet är att alla medlemmar ska ha råd att vara med. Därför rekommenderar en arbetsgrupp någon form av "kamratöversyn" (peer review). På det sättet vill man att det ska räcka med utomstående granskningar vart fjärde år och däremellan "kamratöversyner".

Samtidigt kommer WFTO att erkänna andra certifieringar så att producenter som redan blivit certifierade av t.ex. Fairtrade International inte ska behöva gå igenom processen igen. Målet med det nya systemet är att WFTO:s logotyp ska kunna placeras på produkterna så att varorna också kan säljas i den vanliga handeln och inte bara i specialbutiker som världsbutikerna. Beslut om det nya systemet kommer att fattas vid den globala konferensen 2013.

Källa: WFTO, Annual Report 2010,
Fair Trade Facts and Figures, A success story
for Producers and Consumers, DAWS 2011,
Progress report from the WFTO Fair Trade
System working group, March 2012,
WFTO Fair Trade System: An Integrated
Approach to Membership, Monitoring and
Certification, internt dokument, April 2011,

Mail från WFTO:s Communications Officer
Michael Sarcauga, 2012-01-23
Hans Rignell, Rättvis handel, rörelse i rätt
riktning?, Göteborg 2007.
WFTO:s hemsida <http://www.wfto.com/>, 2012-
02-25